

AKTUÁLIS ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYOK ÁTTEKINTÉSE

dr. Gyuró Bence András, járványügyi referens
NÉBIH ÁÁI, Járványügyi osztály

Európai Unió joganyag

2021. április 21-től kötelező alkalmazni az EU-ban, így Magyarországon is, az ún. Állategészségügyi kerettörvényt, angolul AHL = Animal Health Law, teljes nevén

„az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről”.

Az Állategészségügyi kerettörvény az állategészségügy minden területét lefedi és egy új egységes rendszerben szabályozza. (pl. nincs egzotikus/nem egzotikus betegség besorolás, hanem A/B/C/D/E kategóriák vannak) Azonban egyelőre átmeneti időszak van, mert a kerettörvény végrehajtási rendeletei nem mind készültek el, és amelyek területé még hiányzik, ott a nemzeti jogszabályok továbbra is alkalmazhatók. (elkészült már pl. a kategorizált betegségek listája (EU) 2018/1882 végrehajtási rendeletben található)

Fertőzőtől mentes státusz

Magyarország teljes területe ISAV-tól mentes

Magyarország teljes területe SVC-től mentes

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/620 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2021. április 15.)

az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes tagállamok és azok körzetei vagy kompartmentjei „betegségtől mentes” és „nem vakcinázó” státuszának bizonyos jegyzékbe foglalt betegségek tekintetében történő jóváhagyása, valamint az említett betegségekre vonatkozó mentesítési programok jóváhagyása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (EGT-vonatkozású szöveg)

XIV. melléklet

HPR-deletált lazacanémi vírusával (HPR-deletált ISAV) való fertőzőttség

I. RÉSZ

rendelkezik a **HPR-deletált ISAV-vel** való fertőzőttségtől **mentes** státusszal:

Magyarország - Teljes terület

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/260 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA (2021. február 11.)

a víziállatokat érintő egyes betegségek hatásának enyhítését célzó nemzeti intézkedéseknek az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet 226. cikke (3) bekezdésével összhangban történő engedélyezéséről és a 2010/221/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről

I. MELLÉKLET

A víziállatokat érintő egyes betegségektől mentesnek tekintett és az (EU) 2016/429 rendelet 226. cikkének (3) bekezdésével összhangban engedélyezett nemzeti intézkedések hatálya alá tartozó tagállamok és azok részei

Pontyfélek tavaszi virémiája (SVC) Magyarország HU Az ország egész területe

Hazai jogszabályok

A víziállat-egészségügyi tevékenységet a 127/2008. (IX. 29.) FVM rendelet szabályozza, ennek az idevágó részei az alábbiak.

127/2008. (IX. 29.) FVM rendelet

a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állat-egészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről

Fogalommeghatározások

3. § (1) E rendelet alkalmazásában:

4. Betegség: a víziállatok egy vagy több kórokozó által okozott klinikai vagy nem klinikai fertőzése;

5. Betegségre fogékony faj: minden olyan faj, amelyben természetes esetekben vagy a természetes utat modellező kísérleti fertőzések eredményeképpen kimutatták a kórokozót;

18. Kórokozó-átvivő faj (vektorfaj): olyan faj, amely nem fogékony a betegségre, azonban a kórokozónak az egyik gazdaállatról a másik gazdaállatra történő átadásával képes a fertőzés terjesztésére;

28. Új betegség: olyan újonnan azonosított súlyos betegség – függetlenül attól, hogy annak okát megállapították-e már – amely a populációkon belül és azok között (így például a víziállatok, illetve a víziállatokból származó termékek kereskedelmével) terjedhet el. A jegyzékben szereplő olyan, új gazdafajokban azonosított betegséget is jelenti, amelyek a 3. számú mellékletben még nem szerepelnek betegségre fogékony fajként;

32. Víziállat-tenyésztő vállalkozás: a tenyésztett víziállatok tartásával és tenyésztésével kapcsolatos bármilyen tevékenységet profitorientált vagy nem profitorientált módon végző természetes vagy jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

Engedélyezés

4. § (1) Valamennyi víziállat-tenyésztő vállalkozás gazdasága – a (3) bekezdésben foglalt kivételekkel – kizárólag a gazdaság helye szerint illetékes az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal (a továbbiakban: megyei kormányhivatal) által az 5. §-sal összhangban kiadott engedéllyel működhet, amely engedélyt a tevékenység megkezdését megelőzően kell kérelmeznie.

Helyes higiéniai gyakorlat

9. § A betegségek behurcolásának és elterjedésének megelőzése érdekében a gazdaságoknak helyes tógazdasági gyakorlatot, az engedélyezett feldolgozólétesítményeknek az érintett tevékenységnek megfelelő, helyes higiéniai gyakorlatot kell folytatniuk.

Állat-egészségügyi felügyeleti rendszer

10. § (1) Valamennyi gazdaságban a tenyésztés típusának megfelelő, kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszert kell alkalmazni képesített víziállat-egészségőr igénybevételével.

(2) Képesített víziállat-egészségőr kizárólag az lehet, aki

a) magánállatorvosi tevékenységet folytat, vagy
b) halászati szak-üzemmérnöki, halászati szakmérnöki vagy okleveles halászati mérnöki képesítéssel rendelkezik, vagy

c) halászati témában dr. univ, PhD vagy kandidátusi fokozatot szerzett, vagy
d) felsőfokú állattenyésztő szakon szerzett, felsőfokú halászati szakirányú képzést igazoló végzettséggel vagy agrármérnök képesítéssel, és tízéves halászati munkakörben eltöltött igazolt szakmai gyakorlattal rendelkezik, és a NÉBIH által szervezett képesítő víziállat-egészségügyi tanfolyam elvégzését követően eredményes vizsgát tett.

(3) Az (1) bekezdés szerinti kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszer az alábbiak kimutatására irányul:

a) a gazdaságokban bármely, megnövekedett arányú elhullás, a tenyésztés típusának függvényében,
b) a 3. számú mellékletben felsorolt betegségek, azokban a gazdaságokban, ahol jelen vannak az e betegségekre fogékony fajok.

(4) Az állat-egészségügyi felügyeleti rendszer tekintetében a 2. számú melléklet B. része tartalmazza a felügyelet gyakorlására vonatkozó, az érintett övezet vagy területi egység egészségügyi állapotán alapuló előírásokat. Az állat-egészségügyi felügyeletet az V. fejezettel és az 54. §-sal, továbbá az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság)

által kidolgozott ellenőrző, mintavételi és diagnosztikai módszerekkel összhangban végrehajtott mintavétel és felügyelet sérelme nélkül kell gyakorolni.

(6) A víziállat-tenyésztő vállalkozás köteles a NÉBIH által a nemzeti monitoring program keretében meghatározott mennyiségű mintát saját költségére a pisztrángok vírusos vérfertőzése (a továbbiakban: VHS) és a pisztrángfélék fertőző vérképzőszervi elhalása (a továbbiakban: IHN) kimutatásának, illetve kizárásának céljából megvizsgáltatni. A mintát hatósági állatorvosnak vagy erre a feladatra közcélú igénybevétellel kirendelt szolgáltató állatorvosnak kell vennie, és azt a 7. számú mellékletben található minta szerinti mintakísérővel a nemzeti referencia laboratóriumba (a továbbiakban: NRL) kell küldeni.

(7) A pontyfélék tavaszi viraemiájától (a továbbiakban: SVC) és a lazacok fertőző vérszegénységétől (az ISAV vírusnemzetség HPR-deletált genotípusával való fertőzés) való mentesség ellenőrzése a víziállat-tenyésztő vállalkozások esetében a NÉBIH által meghatározott monitoring rendszerben, állami költségére történik. A mintát hatósági állatorvosnak vagy erre a feladatra közcélú igénybevétellel kirendelt szolgáltató állatorvosnak kell vennie, amelyet a 7. számú mellékletben található minta szerinti mintakísérővel az NRL-be kell küldeni.

A TENYÉSZTETT VÍZIÁLLATOK ÉS AZ AZOKBÓL SZÁRMAZÓ TERMÉKEK FORGALOMBA HOZATALÁRA VONATKOZÓ ÁLLAT-EGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEK

Alkalmazási kör

11. § (1) E fejezetet – eltérő rendelkezés hiányában – kizárólag a 3. számú mellékletben felsorolt betegségekre, valamint az azokra fogékony fajokra kell alkalmazni.

A tenyésztett víziállatok forgalomba hozatalára vonatkozó általános követelmények

12. § Tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek akkor hozhatóak forgalomba, ha

a) a szállítás napján a tenyésztett víziállatok a betegség tüneteit nem mutatják,

b) a 3. számú mellékletben felsorolt betegségek felszámolása céljából nincsenek leöletésre vagy levágásra kijelölve,

13. § (1) A tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek különböző egészségügyi állapotú országok, övezetek és területi egységek között csak a 2. számú melléklet A. része előírásainak betartása mellett szállíthatók.

(2) Tilos az emberi fogyasztásra szánt élő tenyésztett halak, továbbá a tenyésztett halakból származó, emberi fogyasztásra szánt termékeknek az ország természetes vizeibe történő visszajuttatása.

(3) Emberi fogyasztásra szánt hal továbbtartásra, természetes vizekbe, gazdaságba vagy bérhorgászati területre való betelepítése nem megengedett.

(4) Bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség tekintetében fogékony és kórokozó-átvivő fajba tartozó, természetes vízből származó egyed továbbtartás céljából a 15/A. § -ban foglaltak és az alábbi feltételek betartása mellett telepíthető:

a) az adott betegségre jellemző, leghosszabb lappangási idő alapján megállapított időtartamig tartó elkülönítés,

b) az elkülönítés végén vett mintából elvégzett, az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló jogszabály szerinti olyan betegségek kórokozójának kimutatására irányuló, negatív eredményű laboratóriumi vizsgálat, amely betegségekre a telepítendő faj fogékonynak vagy kórokozó átvivőnek minősül.

(5) Kiskereskedelmi létesítményből, gazdaságból vagy bérhorgászati területéről emberi fogyasztásra szánt hal kizárólag előkészítve adható át a végső fogyasztónak.

Állat-egészségügyi bizonyítvány

15/A. § (1) Tenyésztésre, továbbtartásra, állománypótlásra szánt belföldi halveszállítmányokat víziállat-egészségőr által kiállított, a 8. számú melléklet szerinti igazolásnak kell kísérnie.

(2) Élő, előkészítés nélkül emberi fogyasztásra szánt, belföldi áruhal szállítmányok kizárólag a 8. számú melléklet szerinti víziállat-egészségőri igazolással és a 9. számú melléklet szerinti állattartói nyilatkozattal hozhatók forgalomba.

(3) Az emberi fogyasztást megelőző, előkészítés céljából belföldön forgalomba hozott tenyésztett víziállatok kizárólag a 8. számú mellékletben foglaltak szerinti, víziállat-egészségőr által kiállított igazolással és a 9. számú melléklet szerinti állattartói nyilatkozattal szállíthatók engedélyezett feldolgozó üzembe.

(4) A víziállat-egészségőri igazolást és az állattartói nyilatkozatot három példányban kell kiállítani, melyek közül a tőpéldány a szállítmányt kíséri, egy példány a származási gazdaságban, és egy példány a víziállat-egészségőrnél marad.

A tenyésztett víziállatok tenyésztési, továbbtartási és állománypótlási célú forgalomba hozatalára vonatkozó általános követelmények

16. § (1) A tenyésztett víziállatok belföldön tenyésztés, továbbtartás és állománypótlás céljából csak akkor hozhatók forgalomba, ha:

a) az V. fejezetben megállapított rendelkezések betartása mellett, előzetes helyszíni szemle alapján, a képesített víziállategészségőr a 8. számú melléklet szerinti víziállat-egészségőri igazolás I–II. részének adattartalmával megegyező igazolást ad ki arról, hogy

aa) az állatok betegségekre mutató elváltozást nem mutatnak,
ab) az állatok olyan gazdaságból származnak, ahol nem áll fenn ismeretlen eredetű megnövekedett arányú elhullás,
ac) az érintett állományban a koi herpesz-vírus betegség (a továbbiakban: KHV) vírusát nem mutatták ki, és nem állapítottak meg e kórokozók által okozott betegséget,

(2) Az (1) bekezdést a 3. számú mellékletben nem említett betegségekre, valamint az azokra fogékony fajokra is alkalmazni kell.

Az emberi fogyasztást megelőző, előkészítés céljából forgalomba hozott tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek

19. §

(3) A tenyésztett víziállatok emberi fogyasztást megelőző előkészítés céljából belföldön csak akkor hozhatók forgalomba, ha

a) előzetes helyszíni szemle alapján a képesített víziállat-egészségőr a 8. számú melléklet szerinti víziállat-egészségőri igazolás I. és II. részének adattartalmával megegyező igazolást ad ki arról, hogy

aa) az állatok betegségekre mutató elváltozást nem mutatnak,
ab) az állatok olyan gazdaságból származnak, ahol nem áll fenn ismeretlen eredetű megnövekedett arányú elhullás,
ac) állományában a KHV betegség vírusát nem mutatták ki, és nem állapítottak meg e kórokozók által okozott betegséget, és

b) a szállítmányokat a 9. számú melléklet szerinti állattartói nyilatkozat is kíséri.

Előkészítés nélkül, emberi fogyasztás céljából forgalomba hozott tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek

20. §

(3) A tenyésztett víziállatok előkészítés nélkül, emberi fogyasztás céljából belföldön csak akkor hozhatók forgalomba, ha rendelkeznek a 19. § (3) bekezdése szerinti igazolással és nyilatkozattal.

A VÍZIÁLLAT-BETEGSÉGEK BEJELENTÉSE ÉS A KAPCSOLÓDÓ JÁRVÁNYVÉDELMI MINIMUMINTÉZKEDÉSEK A betegségek bejelentése

25. § Amennyiben okkal gyanítható a 3. számú mellékletben felsorolt valamely betegség jelenléte, vagy a betegség víziállatokban való jelenléte megerősítést nyer, továbbá ha a tenyésztett víziállatok körében megnövekedett mértékű pusztulás tapasztalható, az állatbetegségek bejelentési rendjéről szóló külön jogszabály rendelkezései alkalmazandók.

BETEGSÉGTŐL MENTES MINŐSÍTÉS

A betegségtől mentes tagállamok, övezetek vagy területi egységek jegyzékei

53. §114 A NÉBIH létrehozza és fenntartja az 52. § (2) bekezdésével összhangban betegségtől mentes minősítéssel ellátott övezetek és területi egységek naprakész jegyzékét. A jegyzéket a NÉBIH a hivatalos honlapján közzéteszi és folyamatosan frissíti.

Szankciók

59. §

(2)121 Amennyiben a képesített víziállat-egészségőr a 16. § (1) bekezdése, a 19. § (3) bekezdése, valamint a 20. § (3) bekezdése szerinti víziállat-egészségőri igazolás kiállítására vonatkozó szabályokat megszegi, a megyei kormányhivatal a tevékenységének végzését határozott időre, teljesen vagy részlegesen felfüggesztheti, korlátozhatja, megtilthatja, az újbóli tevékenységét oktatáson való részvétel igazolásához és a vizsgakövetelmények teljesítéséhez kötheti. A képesítés újbóli megszerzése a visszavonástól számított 3 év elteltével a 10. § (2) bekezdése szerinti tanfolyam ismételt elvégzését követő eredményes vizsgához kötött.

2. számú melléklet

A. RÉSZ

A víziállat-tenyésztő övezetek vagy területi egységek egészségi állapota, amelyet figyelembe kell venni a 12. § alkalmazásakor *Tenyésztési és állománypótlási célú víziállatok*

Kategorí a	Egészségügyi állapot	Az alábbi kategóriákba tartozó állatokat szállíthatnak be	Egészségügyi bizonyítvány		Az alábbi kategóriákba tartozó állatokat szállíthatnak el
			Beszállítás	Elszállítás	
I.	Betegségtől mentes (51. vagy 52. §)	Kizárólag az I. kategória	IGEN	a III. vagy V. kategóriába való elszállítás esetében NEM; az I., II. vagy IV. kategóriába való elszállítás esetében IGEN	Valamennyi kategória
II.	Felügyeleti program [46. § (1)–(2) bekezdése]	Kizárólag az I. kategória	IGEN	NEM	III. és V. kategória
III.	Nem meghatározott (a fertőzést nem mutatták ki, de nem is vonatkozik rá olyan program, amely a betegségtől mentes státus elérésére irányul)	I., II. vagy III. kategória	NEM	NEM	III. és V. kategória
IV.	Felszámolási program [46. § (3) bekezdése]	Kizárólag az I. kategória	IGEN	IGEN	Kizárólag az V. kategória
V.	Fertőzött (40. §)	Valamennyi kategória	NEM	IGEN	Kizárólag az V. kategória

B. RÉSZ

Felügyeleti és vizsgálati tevékenységek a gazdaságokban és a puhatestű-tenyésztési területeken

Jelen lévő fajok	Az A. részben említett egészségügyi állapot	Kockázati szint	Felügyelet	A megyei kormányhivatal által elvégzendő ellenőrző vizsgálat gyakorisága (7. §)*	Az állat- egészségügyi felügyeleti rendszer keretében elvégzendő vizsgálat gyakori- sága (10. §)*	Az egészségügyi állapot fenntartásához szükséges ellenőrzésekre, mintavételekre és felügyeleti tevékenységekre vonatkozó sajátos követelmények
A 3. számú mellékletben felsorolt betegségekre nem fogékony fajok	I. kategória Az 51. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával vagy az 52. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával összhangban betegségtől mentes minősítés	Alacsony	Passzív	Négyévente 1	Négyévente 1	Az 54. § szerinti betegségtől mentes állapot fenntartására vonatkozó sajátos követelmények
A 3. számú mellékletben felsorolt egy vagy több betegségre fogékony fajok	I. kategória Az 51. § (1) bekezdésének c) pontjával vagy az 52. § (1) bekezdésének c) pontjával összhangban betegségtől mentes minősítés	Magas	Aktív, célzott vagy passzív	Évente 1	Évente 1	
		Közepes		Kétévente 1	Kétévente 1	
		Alacsony		Négyévente 1	Kétévente 1	
	II. kategória Nem nyilvánítottak betegségtől mentesnek, de a 46. § (1)–(2) bekezdésével összhangban jóváhagyott felügyeleti program vonatkozik rá	Magas	Célzott	Évente 1	Évente 1	A 46. § (1)–(2) bekezdése szerinti sajátos követelmények
		Közepes		Kétévente 1	Kétévente 1	
		Alacsony		Négyévente 1	Kétévente 1	
	III. kategória A fertőzést nem mutatták ki, de nem is vonatkozik rá olyan felügyeleti program, amely a betegségtől mentes állapot elérésére irányul	Magas	Aktív	Évente 1	Évente 3	
		Közepes		Évente 1	Évente 1	
		Alacsony		Kétévente 1	Évente 1	
	IV. kategória A fertőzést kimutatták, de a 46. § (3) bekezdésével összhangban jóváhagyott felszámolási program vonatkozik rá	Magas	Célzott	Évente 1	Évente 1	A 46. § (3) bekezdése szerinti sajátos követelmények
		Közepes		Kétévente 1	Kétévente 1	
		Alacsony		Négyévente 1	Kétévente 1	
	V. kategória A fertőzést kimutatták. Az V. fejezetben előírt járványvédelmi minimum- intézkedések vonatkoznak rá	Magas	Passzív	Négyévente 1	Évente 1	Az V. fejezet szerinti sajátos követelmények
		Közepes		Négyévente 1	Kétévente 1	
		Alacsony		Négyévente 1	Négyévente 1	

*Megjegyzés: Az illetékes megyei kormányhivatal által végzett vizsgálatok célja a 7. §-sal összhangban e rendelet betartásának ellenőrzése. Az állat-egészségügyi felügyeleti rendszer keretében végzett vizsgálatok célja az állatok egészségügyi állapotának ellenőrzése, víziállat-egészségügyi tanácsadás a víziállat-tenyésztő vállalkozások üzemeltetői számára és szükség esetén a szükséges állatorvosi intézkedések megtétele.

Kockázati szintek

A *magas kockázatú* gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület olyan gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület, amely:

a) magas kockázattal bír arra nézve, hogy a betegségeket áttejjeszti más gazdaságokba vagy vadon élő állományokba, illetve azokat onnan elkapja,

b) olyan tenyésztési feltételek mellett működik, amelyek – figyelembe véve a jelen lévő fajokat – növelhetik a betegség kitörésének kockázatát (magas biomassa, alacsony vízminőség),

c) további tenyésztésre vagy állománypótlásra értékesít élő víziállatokat.

A *közepes kockázatú* gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület olyan gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület, amely:

a) közepes kockázattal bír arra nézve, hogy a betegségeket áttejjeszti más gazdaságokba vagy vadon élő állományokba, illetve azokat onnan elkapja,

b) olyan tenyésztési feltételek mellett működik, amelyek – figyelembe véve a jelen lévő fajokat – nem növelik szükségképpen a betegség kitörésének kockázatát (közepes biomassa és vízminőség),

c) főként emberi fogyasztásra értékesít élő víziállatokat.

Az *alacsony kockázatú* gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület olyan gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület, amely:

a) alacsony kockázattal bír arra nézve, hogy a betegségeket áttejjeszti más gazdaságokba vagy vadon élő állományokba, illetve azokat onnan elkapja,

b) olyan tenyésztési feltételek mellett működik, amelyek – figyelembe véve a jelen lévő fajokat – nem növelik a betegség kitöréseinek kockázatát (alacsony biomassa, jó vízminőség),

c) kizárólag emberi fogyasztásra értékesít élő víziállatokat.

Az egészségügyi felügyelet típusai

A *passzív felügyelet* magában foglalja a meghatározott betegségek bekövetkeztének vagy gyanújának vagy bármely megnövekedett mértékű pusztulásnak az azonnali kötelező bejelentését. A 27–29. § szerinti vizsgálat elvégzése kötelező.

Az *aktív felügyelet* az alábbiakat foglalja magában:

a) a megyei kormányhivatal által vagy a megyei kormányhivatal helyett más képesített víziállat-egészségőr által végzett rutinvizsgálat,

b) a tenyésztett víziállat-populációnak a gazdaságban vagy a puhatestű-tenyésztési területen a klinikai betegség vonatkozásában végzett vizsgálata,

c) a jegyzékbe vett betegségek valamelyikének gyanúja vagy a vizsgálat során észlelt megnövekedett mértékű pusztulás esetén diagnosztikai minták gyűjtése,

d) meghatározott betegségek vagy bármely megnövekedett mértékű pusztulás bekövetkeztének vagy gyanújának azonnali kötelező bejelentése.

A *célzott felügyelet* az alábbiakat foglalja magában:

a) a megyei kormányhivatal által vagy a megyei kormányhivatal helyett más képesített víziállat-egészségőr által végzett rutinvizsgálat,

b) előírt minták vétele a tenyésztett víziállatokból és azok meghatározott módszerekkel meghatározott kórokozó(k) tekintetében végzett vizsgálata,

c) meghatározott betegségek vagy bármely megnövekedett mértékű pusztulás bekövetkeztének vagy gyanújának azonnali kötelező bejelentése.

3. számú melléklet
Jegyzékbe foglalt betegségek

EGZOTIKUS BETEGSÉGEK		
	BETEGSÉG	FOGÉKONY FAJOK
HALAK	Járványos vérképzőszervi elhalás (EHN)	Szivárványos pisztráng (<i>Oncorhynchus mykiss</i>) és sügér (<i>Perca fluviatilis</i>)
PUHATESTŰEK	<i>Bonamia exitiosa</i> -fertőzés	Ausztrál iszapi osztriga (<i>Ostrea angasi</i>) és chilei lapos osztriga (<i>Ostrea chilensis</i>)
	<i>Perkinsus marinus</i> -fertőzés	Csendes-óceáni osztriga (<i>Crassostrea gigas</i>) és amerikai osztriga (<i>Crassostrea virginica</i>)
	<i>Microcytos mackini</i> -fertőzés	Csendes-óceáni osztriga (<i>Crassostrea gigas</i>), amerikai osztriga (<i>Crassostrea virginica</i>), <i>Ostrea conchaphila</i> és európai lapos osztriga (<i>Ostrea edulis</i>)
RÁKOK	Taura-szindróma	<i>Penaeus setiferus</i> , <i>Penaeus stylirostris</i> és fehér garnéla (<i>Penaeus vannamei</i>)
	Yellowhead-betegség	Eszaki ostorgarnéla (<i>Penaeus aztecus</i>), <i>Penaeus duorarum</i> , <i>Penaeus japonicus</i> , óriás tigrisgarnéla (<i>Penaeus monodon</i>), <i>Penaeus setiferus</i> , <i>Penaeus stylirostris</i> és fehér garnéla (<i>Penaeus vannamei</i>)
NEM EGZOTIKUS BETEGSÉGEK		
	BETEGSÉG	FOGÉKONY FAJOK
HALAK	Pisztrángok vírusos vérfertőzése (VHS)	Hering (<i>Clupea</i> spp.), marénák (<i>Coregonus</i> sp.), csuka (<i>Esox lucius</i>), foltos tőkehal (<i>G. aeglefinus</i>), csendes-óceáni tőkehal (<i>Gadus macrocephalus</i>), atlanti-óceáni tőkehal (<i>Gadus morhua</i>), csendes-óceáni lazac (<i>Oncorhynchus</i> spp.), szivárványos pisztráng (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), <i>Onos mustelus</i> , sebes pisztráng (<i>Salmo trutta</i>), rombuszhal (<i>Scophthalmus maximus</i>), spratt (<i>Sprattus sprattus</i>), pénzes pér (<i>Thymallus thymallus</i>) és <i>Paralichthys olivaceus</i>
	Pisztrángfélék fertőző vérképzőszervi elhalása (IHN)	Ketalazac (<i>Oncorhynchus keta</i>), kisutch-lazac (<i>Oncorhynchus kisutch</i>), <i>Oncorhynchus masou</i> , szivárványos pisztráng (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), kékhátú lazac (<i>Oncorhynchus nerka</i>), csendes-óceáni lazac (<i>Oncorhynchus rhodurus</i>), királylazac (<i>Oncorhynchus tshawytscha</i>) és atlanti-óceáni lazac (<i>Salmo salar</i>)
	Koi herpesz-vírus betegség (KHV)	Közönséges ponty és koi ponty (<i>Cyprinus carpio</i>)
	Lazacok fertőző vérszegénysége: az ISAV vírusnemeztség HPR-deletált genotípusával való fertőzés	Szivárványos pisztráng (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), atlanti-óceáni lazac (<i>Salmo salar</i>) és sebes pisztráng (<i>Salmo trutta</i>)
PUHATESTŰEK	<i>Marteilia refringens</i> -fertőzés	Ausztrál iszapi osztriga (<i>Ostrea angasi</i>), chilei lapos osztriga (<i>Ostrea chilensis</i>), európai lapos osztriga (<i>Ostrea edulis</i>), argentinai osztriga (<i>Ostrea puelchana</i>), kék éti kagyló (<i>Mytilus edulis</i>) és mediterrán kagyló (<i>Mytilus galloprovincialis</i>)
	<i>Bonamia ostreae</i> -fertőzés	Ausztrál iszapi osztriga (<i>Ostrea angasi</i>), chilei lapos osztriga (<i>Ostrea chilensis</i>), <i>Ostrea conchaphila</i> , <i>Ostrea denselammellosa</i> , európai lapos osztriga (<i>Ostrea edulis</i>) és argentinai osztriga (<i>Ostrea puelchana</i>)
RÁKOK	White spot-betegség	A Decapoda rendhez tartozó valamennyi rákfaj

8. számú melléklet

Víziállat-egészségőri igazolás

Tenyésztett víziállatok tenyésztési, továbbtartási és állománypótlási célú forgalomba hozatalához, előkészítés nélkül, emberi fogyasztás céljából forgalomba hozott tenyésztett víziállat és emberi fogyasztást megelőző, előkészítés céljából

forgalomba hozott tenyésztett víziállat szállításához

I. A származási gazdaság

neve:

címe:

tartási hely azonosítója:

Felügyelő víziállat-egészségőr neve (nyomtatott betűkkel):

A szállítandó állat(ok) (csoport)

faja: kora

tömege kg vagy darabszáma: db

Az állatok hasznosítási célja*:

tenyésztés, továbbtartás vagy állománypótlás

előkészítés nélkül, emberi fogyasztás céljából történő forgalomba hozatal

emberi fogyasztást megelőző, előkészítés céljából történő forgalomba hozatal

A célgazdaság

neve:

címe:

A szállító gépjármű rendszáma(i):

Egyéb közlemény:

II. Alulírott víziállat-egészségőr igazolom, hogy a fent megnevezett fajú halakat a 127/2008. (IX.29.) FVM rendelet alapján előzetes helyszíni szemle alapján megvizsgáltam.

A halak betegségre mutató elváltozást nem mutatnak.

A gazdaságban ismeretlen eredetű megnövekedett arányú elhullás az utóbbi 30 napban nem volt.

Tudomásom szerint az állományban a koi herpesz-vírus betegség vírusát nem mutatták ki, és nem állapítottak meg e kórokozó által okozott betegséget.

Az állatokat a szállítást megelőző huszonnégy órán belül megvizsgáltam és állategészségügyi szempontból szállításra alkalmasnak találtam.

Kelt: 20.....

.....
víziállat-egészségőri bizonyítvány száma

.....
víziállat-egészségőr aláírása

* a megfelelő aláhúzendő

Készült: 3 példányban (eredeti példányt szállítmánnyal kell küldeni; másolati példány a származási gazdaságban marad;

tőpéldány a kiállítónál marad)

9. számú melléklet

Állattartói nyilatkozat halak előkészítés nélkül, emberi fogyasztás céljából és emberi fogyasztást megelőző, előkészítés céljából történő belföldi forgalomba hozatalához (Élelmiszerláncra vonatkozó információ)

Állattartói nyilatkozat halak előkészítés nélkül, emberi fogyasztás céljából és emberi fogyasztást megelőző, előkészítés céljából

történő belföldi forgalomba hozatalához (Élelmiszerláncra vonatkozó információ)

Sorszám:

1. Azonosítási adatok:

Származási tartási hely:

A tartási hely neve, címe, tartási hely azonosító:

Tulajdonos neve, címe, telefonszáma:

Tartó neve, címe, telefonszáma:

2. Állatazonosító adatok

Faj:

A szállított állatok tömege (fajonként): kg vagy darabszáma (fajonként): db

Kor:

3. A víziállat-tenyésztő vállalkozást ellátó víziállat-egészségőr

Neve, címe:

Víziállat-egészségőri bizonyítvány száma:

Telefonszáma:

4. Származási tartási helyre vonatkozó állategészségügyi és állatvédelmi adatok:

a) A származási tartási hely állategészségügyi hatósági intézkedés miatt nem áll állategészségügyi korlátozás alatt/ korlátozás alatt

áll (kérem aláhúzni)

b) Nincs/Van (kérem aláhúzni) tudomásom olyan okról, amely az állatok forgalmazását tiltja.

c) Az állatok rendszeres víziállat-egészségőri ellátás alatt állnak/nem állnak (kérem aláhúzni)

d) Egyéb állategészségügyi információ (mentességek, fertőzés felszámolása miatti feldolgozás stb.)

e) Az állománnyal kapcsolatos nyilvántartások és dokumentációk megfelelnek a jogszabályi követelményeknek.

f) Az állatokat az állatvédelmi előírásoknak megfelelően tartottam és szállítottam: igen/nem (kérem aláhúzni)

g) Az állatok állatgyógyászati készítménnyel csak az állatorvos utasítása szerint lettek kezelve.

h) Az állatoknak adott, 0 napnál nagyobb élelmezés-egészségügyi várakozási idejű állatgyógyászati készítmények és egyéb

kezelések

Az állatgyógyászati termékekről szóló 128/2009. (X. 6.) FVM rendelet 11. § (5) bekezdése szerint amennyiben a felhasználó

gyógyszeren nincs feltüntetve a kezelendő állatfajra vonatkozó élelmezés-egészségügyi várakozási idő, az állatorvos által előírt

élelmezés-egészségügyi várakozási idő nem lehet kevesebb, mint halhús esetében 500 napfok.

i) A hús biztonságát érintő betegségek előfordulása (pl. előfordult-e az állományban szállítás előtti időszakban megbetegedés)

j) Laboratóriumi vizsgálatok eredményei: (pl. állatról emberre terjedő fertőző betegségek, maradékanyagra, kémiai szennyezőkre

/pl. nehézfém/ és növényvédő szerekre történő vizsgálatok, illetve egyéb laboratóriumi eredmények)

k) Visszacsatoló jelentésben levő információk (amennyiben volt állategészségügyi probléma ugyanebből a gazdaságból származó

állatokban)

l) Tenyésztési adatok, amennyiben ezek betegségek jelenlétére utalnak (pl. nem megfelelő súlygyarapodás, állomány szétnövése

stb.)

Dátum: (érvényes: a kiállítástól számított 3 napig)

.....

gazdaság képviselője

tájékoztatásul:

A víziállat-egészségőri igazolásból kikerült az egy éven belüli koi herpesz-vírus (KHV) vizsgálat meglétének követelménye, ami a törölt III. részben volt. A még forgalomban lévő víziállat-egészségőri nyomtatványtömbökön a III. részt nem kötelező kitölteni, az áthúzással jelölhető!!

Ugyanakkor a víziállat-egészségőri igazolás alapján akkor sem lehet kiszállítani, ha a KHV kórokozó jelen van, hiába nincs tünet, ez a III. rész törlése előtt is így volt.

**113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet
az állatbetegségek bejelentésének rendjéről**

A betegség bejelentésének kötelezettsége

3. § (1) Az 1. számú mellékletben meghatározott betegségnek a Tv. 18. § (1), (2) és (4) bekezdése szerinti bejelentésének kötelezettsége abban az esetben is fennáll, ha egészségesnek látszó állat vágására kerül sor, de a levágott állaton betegségre gyanút keltő elváltozást észleltek.

(2) Állattartó telep esetében a bejelentés megtételére mindazon személyek kötelesek, akik az állatok felügyeletét, őrzését, gondozását, ápolását, felvásárlását, levágását, vagy az állati hullák ártalmatlanná tételét foglalkozásszerűen látják el, illetve azok is, akik az állatokkal érintkeznek. E személyeket a bejelentési kötelezettség teljesítése alól az a körülmény sem mentesíti, hogy a bejelentés megtételére más is köteles. A bejelentést a Tv. 18. § (1) bekezdés f) és h) pontjában, illetve (2) és (4) bekezdésében leírtak szerint a magánállatorvosnak vagy a hatósági állatorvosnak köteles megtenni.

(3) A bejelentést szóban, írásban és megbízott útján is meg lehet tenni.

(4) A bejelentésnek – ha az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa, vagy jogszabály másként nem rendelkezik – tartalmaznia kell:

- a) az állattartó nevét, lakcímét vagy székhelyét;
 - b) a beteg, betegségre vagy fertőzősége gyanús, illetőleg elhullott, levágott vagy leölt állatok tartási helyét, fajtát, számát, korát, hasznosítását, vadonélő állat esetében az észlelés helyét;
 - c) a bejelentés időpontjait az állatokon észlelt tüneteket, illetőleg az elhullásuk, levágásuk vagy leölésük után észlelt elváltozásoknak lehetőleg pontos leírását;
 - d) mindazokat a körülményeket, amelyek a betegség mielőbbi megállapítását és a betegség leküzdését elősegítik.
- (7) Az állattartó köteles a hatósági állatorvos intézkedéséig az állatát vagy annak tetemét azon a helyen, ahol a megbetegedést vagy annak gyanúját észlelte, illetőleg ahol az elhullás, levágás vagy leölés történt, elkülöníteni.

1. számú melléklet a 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelethez
Bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek

B. Víziállatokat érintő betegségek

1. Bonamia exitiosa-fertőzés
 2. Bonamia ostreae-fertőzés
 3. (hatályon kívül helyezve)
 4. Járványos vérképzőszervi elhalás (Epizootic haematopoietic necrosis, EHN)
 5. Koi herpesz vírus betegség
 6. Lazacok fertőző vérszegénysége: az ISAV vírusnemzetség HPR-deletált genotípusával való fertőzés
 7. Marteilia refringens-fertőzés
 8. Microcytos mackini-fertőzés
 9. Perkinsus marinus-fertőzés
 10. Pisztrángfélék fertőző vérképzőszervi elhalása
 11. Pisztrángok vírusos vérfertőzése
 12. Pontyfélék tavaszi virémiája
 13. Taura-szindróma (Taura syndrome)
 14. White spot-betegség (White spot disease, WSD)
 15. Yellowhead-betegség (Yellowhead disease)
-

tájékoztatásul:

Tehát a 127/2008 FVMr. 25.§ alapján és a 113/2008 FVMr. 3.§, 4.§ alapján:

Listás állatbetegség gyanúja esetén bejelentést magánállatorvosnak vagy hatósági állatorvosnak kell tenni.

A listás állatbetegségek, melyeknek Magyarországon gyakorlati jelentőségük lehet:

- Pontyfélék tavaszi viraemiája (SVC),
- Koi herpesz vírus betegség (KHV),
- Pisztrángok fertőző vérképzőszervi elhalása (IHN),
- Pisztrángok vírusos vérfertőzése (VHS),
- Járványos vérképzőszervi elhalás halakban (EHN),
- Lazacok fertőző vérszegénysége: az ISAV vírusnemzetség HPR-deletált genotípusával való fertőzés (ISAV)
- (- White spot betegség rákokban (WSD))

**2008. évi XLVI. törvény
az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről (ún. „Élelmiszer törvény”)**

Az állattartó és az állatorvos jogai és kötelezettségei

18. § (1) Az állattartó köteles

f) állata betegségéről vagy annak gyanújáról haladéktalanul értesíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, illetve a szolgáltató állatorvost, a beteg, illetve betegsége gyanús állatát megvizsgáltatni, járványos állatbetegség esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak az állat (állomány) kezelésére és a betegség továbbvitelének megakadályozására adott

utasításait végrehajtani, az elrendelt járványügyi intézkedésben foglalt kötelezettségeket teljesíteni;

g) állatának az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt vizsgálatát, kezelését, védőoltását, elszállítását, levágatását, illetve leölését tűrni, ezen feladatokat ellátó állatorvos részére segédszemélyzetről gondoskodni, és a kárenyhítési kötelezettségének megfelelően közreműködni;

h) az állat elhullását vagy kényszervágását az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint – bejelenteni, és az állati testet vizsgálatra bemutatni;

i) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározottak szerint a levágott állatát az élelmiszerlánc-felügyeleti szervvel, illetve a szolgáltató állatorvossal megvizsgáltatni;

j) állatának az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott állat-egészségügyi vizsgálata elvégzéséről – amennyiben jogszabály másként nem rendeli – saját költségén gondoskodni.

(2) Az (1) bekezdés f) pontjában meghatározott kötelezettség vonatkozik

a) az állattenyésztésre, szaporításra, vadászatra, halgazdálkodásra jogosult személyre, illetve szervezet vezetőjére; továbbá arra, aki

b) a tulajdonos képviseletében az állattartó telepet (üzemet) vezet;

c) az állatot felügyeli;

d) az állatot gondozza, ápolja, takarmányozza, őrzi;

e) szállításkor az állatot kíséri.

Kártalanítás

55. §

(2) Nem jár kártalanítás

a) az országba tilalom ellenére vagy szabálytalanul behozott állatokért, valamint a tartásukkal kapcsolatos anyagokért, eszközökért és tárgyakért;

b) ha az állat betegsége gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte;

c) ha az átruházással szerzett állat betegségéről, fertőzöttségéről a tulajdonosnak az állat megszerzésekor tudomása volt;

d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor;

- e) a vadon élő állatokért, kivéve az engedéllyel befogott, legalább hat hónapja zárt körülmények között (vadsparkban, vadaskertben, röptetőben) tartott vagy tenyésztett, továbbá a járványügyi intézkedésként diagnosztikai célból kilőtt vadat, és a védett állatokat;
- f) trágyáért, alomért;
- g) az állat-egészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetve szállított, levágott, forgalomba hozott állatért és termékért.

**148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet
az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és
kifizetésének rendjéről**

1. számú melléklet 34. és 35. sorában szerepel a Koi Herpes Virus (KHV) és Pontyfélék tavaszi virémiája (SVC).

**74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet
az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról**

**119/2007. (X. 18.) FVM rendelet a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos
nyilvántartási rendszeréről**

tartási hely: bármely olyan, egy járványügyi egységet képező létesítmény, építmény vagy fedetlen gazdaság esetén bármely olyan hely, ahol az (1) bekezdés szerinti állatokat állandó vagy időszakos jelleggel tartanak, vagy ahol ilyen állatok tartózkodnak, beleértve a vágóhidakat, a halfeldolgozókat, a keltető üzemeket és az állati melléktermék-feldolgozókat. Több létesítmény, építmény egy tartási helynek tekintendő, ha az állatok egymással közvetlenül érintkezhetnek, függetlenül az ott tartott állatok fajtától, hasznosításuk módjától. Amennyiben egy tartási helyen több tenyészet található, úgy azoknak azonos állategészségügyi minősítésűnek kell lenniük;

tenyészet: egy állattartó a hozzá tartozó tartási hellyel együtt;

Útmutató: a NÉBIH által készített és a www.enar.hu honlapon közzétett **TIR** formanyomtatvány-gyűjtemény és kitöltési eljárás tájékoztató.

Tartási helyek létesítése, tenyészetek kialakítása

3. § (1) Tartási helyek létesítéséhez, tenyészetek kialakításához a megyei kormányhivatal hozzájárulása szükséges.

(2) Az állattartónak a nyilvántartásba vételi bejelentése során, a hozzá tartozó tartási helyenként különböző tenyészetet kell kialakítania.

(3) Egy tenyészetnek egy időben csak egy állattartója lehet. Ha egy tartási helyen több állattartó is tart állatot, akkor minden állattartónak külön kell kialakítania és bejelentenie egy tenyészetet.

(4) Egy tenyészet csak egyféle [állattartó, vágóhíd, halfeldolgozó, karantén, baromfikeltető, halkeltető, mesterséges termékenyítő állomás, piac (állatvásár), rakodóhely, gyűjtőállomás, állategészségügyi intézmény, állatkiállítás, állati eredetű melléktermék feldolgozó, ellenőrző állomás (pihentető hely) vagy az Útmutatóban felsorolt egyéb] típusú lehet.

Tartási helyek és tenyészetek bejelentése és nyilvántartása, adataik módosítása, tartás megszüntetésének bejelentése

4. § (1) Az állattartónak be kell jelentenie és az Országos Adatbázisban nyilván kell tartani:

a) mindazokat a 3. § (4) bekezdésében felsorolt típusú tenyészeteket, amelyekben szarvasmarhát, sertést, juhot vagy kecskét tartanak;

b) mindazon, a 2. § 1. pontjában felsorolt további állatfajokat tartó állattartó típusú tenyészeteket, amelyek eleget tesznek az

alábbi feltételek bármelyikének:

ba) külön jogszabály alapján állategészségügyi regisztrációra kötelezettek,

- bb) az állattartó telepe üzemeltetéséhez vagy a tartott állatok után támogatást kíván igénybe venni;
- c) minden olyan tartási helyet, illetve tenyészetet, ahol legalább egy lófélé állatot tartanak;
- d) mindazon baromfitartó állattartó tenyészeteket, amelyek eleget tesznek az alábbi feltételek bármelyikének:
 - da) külön jogszabály szerinti, a NÉBIH által nyilvántartott nagy létszámú állattartó teleppel rendelkeznek,
 - db) a tenyészetéből vágóhídra szállítanak baromfit,
 - dc) külön jogszabály szerinti kistermelői élelmiszer-termelési (vágási) engedéllyel rendelkeznek;
- e) mindazon házi nyúl vagy prémésállat-tartó állattartó tenyészeteket, amelyek eleget tesznek az alábbi feltételek bármelyikének:
- ea) legalább ötven nőivarú állatot és szaporulatát tartják,
- eb) az állattartó külön jogszabály szerinti kistermelői élelmiszer-termelési (vágási) engedéllyel rendelkezik;
- f) mindazon haltartó tenyészeteket, amelyek halastóval rendelkeznek;
- g) minden méhészetet, a méhek állandó tartási helyével;
- h) a 2. § 1. pontjában felsorolt állatfajokat fogadó vágóhidakat és gyűjtőállomásokat, halfeldolgozókat, halkeltetőket és a nem csak saját célra keltető baromfikeltetőket;

(2) Az állattartó a NÉBIH honlapján közzétett módon, formanyomtatványon vagy elektronikus felületen benyújtott kérelemben jelenti be az Országos Adatbázishoz új tenyészetét és tartási helyét, valamint a tenyészet vagy a tartási hely bármely adatában bekövetkezett változást, annak megtörténtét követő 14 napon belül. A bejelentésnek tartalmaznia kell az ENAR-koordinátor, illetve a hatósági állatorvos ellenjegyzését különösen az alábbi esetekben:

j)48 a tenyészet állategészségügyi azonosító számát, amennyiben a megyei kormányhivatal már adott számára ilyen azonosítószámot;

(5) Új tenyészet bejelentése csak akkor fogadható el, ha egyidejűleg egy hozzá tartozó tartási helyet bejelentettek, vagy egy már nyilvántartott tartási helyen bejelenti az állattartó legalább egy állatfaj tartását.

Az állattartó feladatai

10. § (1) A 4. § szerint tenyészetének bejelentésére kötelezett állattartó köteles adatait bejelenteni a mezőgazdasági, agrárvidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény szerinti ügyfél-nyilvántartási rendszerbe, amelyet a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) kezel.

(2) Új tenyészet vagy tartási hely bejelentése, vagy már regisztrált tenyészet, illetve tartási hely bármelyik adatának módosítása csak akkor regisztrálható, ha az állattartó ügyfél-azonosítója szerepel az Országos Adatbázisban. Ennek hiányában az állattartónak az Útmutatóban szereplő formanyomtatványon be kell jelentenie regisztrációs számát az Országos Adatbázishoz.

Az Országos Adatbázisban nyilvántartandó adatok

11. § (1) Az Országos Adatbázisban – a TIR keretében – a következő adatokat minden tenyészethez nyilvántartásba kell venni:

- a) a tenyészet és az ország kódját;
- b) a tenyészet címét;
- c) az állattartó ügyfél-azonosítóját;
- d) a tenyészethez tartozó tartási hely azonosítóját;
- e) a tenyészet típusát, minősítését és besorolását;
- f) önálló tenyészethez, állattartó vagy karantén típusú
- i) baromfi- és halkeltetőkhöz a keltetésvezető nevét és elérhetőségét (címét, telefonszámát, telefaxszámát és elektronikus levélcímét);

(2) Az Országos Adatbázisban a NÉBIH által meghatározott szempontok alapján biztosítani kell az alábbi adatok tenyészetenkénti nyilvántartásának lehetőségét is:

(3) Minden tartási helyhez nyilván kell tartani:

- a) a tartási hely azonosítóját;
 - b) a tartási hely címét, külterület esetén a helyrajzi szám(ka)t;
 - c) a tartási hely földrajzi koordinátáit;
 - d) a kapacitásokat;
-

**578/2020. (XII. 14.) Korm. rendelet
az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer működéséről**

1. § (1) E rendelet alkalmazásában

a) *eljáró szerv*: a FELIR azonosító köteles tevékenységre vonatkozó jogszabály (a továbbiakban: tevékenységre vonatkozó jogszabály) szerinti, élelmiszerlánc-felügyeleti, állattenyésztési, növénytermesztési, talajvédelmi, vadászati, halgazdálkodási, erdészeti vagy mezőgazdasági igazgatási feladatokat ellátó szerv;

b) *FELIR azonosító köteles tevékenység*: az 1. mellékletben felsorolt, nyilvántartásba vételi vagy engedélyezési kötelezettség alá tartozó tevékenység.

(2) Az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszert (a továbbiakban: FELIR) a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) működteti.

(3) A FELIR azonosító köteles tevékenységet végző természetes és jogi személynek e tevékenység végzéséhez FELIR azonosítóval kell rendelkeznie.

133/2013. (XII. 29.) VM rendelet a halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról

2013. évi CII. törvény a halgazdálkodásról és a hal védelméről

Összefoglalás arról, hogy a Vízállat-egészségőr tevékenysége miképpen kapcsolódik az Állami Halőri Szolgálat munkájához.

Magyarország halgazdálkodási vízterületeinek halállománya nemzeti kincs, természeti érték és gazdasági erőforrás, amelyet a társadalom minden tagjának védenie és természetes megújulását elősegítenie kell, hasznosítását pedig a fenntarthatóság szempontjai szerint kell tervezni és megvalósítani. Hazánkban 2015 májusától a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) kötelékében működik az országos hatáskörrel rendelkező Állami Halőri Szolgálat (ÁHSZ). Az ÁHSZ feladata a hatályos jogszabályok betartatása, ellenőrzés biztosítása az ország halgazdálkodási vízterületein, a haltermelő létesítményeken, a halértékesítő és feldolgozó helyeken és haléltelt forgalmazó vendéglátó egységekben.

A hal védelméről és a halgazdálkodásról szóló 2013. évi CII. törvény (továbbiakban: Hhvtv.) 20. § (3) Forgalmazási céllal halat és más hasznos víziállatot tartó és tenyésztő, illetve annak termékeit előállító természetes és jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli szervezet a haltermelés során köteles betartani a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állategészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről szóló miniszteri rendeletben foglaltakat.

A Hhvtv 52. § (2) bekezdése szerint, a halgazdálkodási hatóság a haltelepítéseket a helyszínen ellenőrizheti, a dokumentumokba betekinthez.

(3) A halgazdálkodási hatóság a (2) bekezdés szerinti ellenőrzés során észlelt súlyos szabálytalanság esetén

a) állatjóléti,

b) állategészségügyi, vagy

c) természetvédelmi

érdekből a telepítést megtilthatja, felfüggesztheti, a nem engedélyezett telepítő anyagot elkobozhatja.

A Hhvtv. 59. § (1) bekezdése szerint, valamennyi halnak és halterméknek a forgalmazás során meg kell felelnie a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állategészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak, valamint az Európai Unió közvetlenül is alkalmazandó jogi aktusában meghatározott fogyasztói tájékoztatási követelményeknek.

A Hhvtv 66. § (1) bekezdése alapján, a halgazdálkodási hatóság halgazdálkodási bírságot szab ki a halgazdálkodásra jogosulttal szemben, ha a halgazdálkodási hatóság hozzájárulása nélkül olyan fajú vagy korosztályú halat telepít, amelyet jogszabály tilt vagy a halgazdálkodási terv nem tartalmaz, vagy ha az 52. § (3) bekezdésben foglalt valamely intézkedésre sor került:

Tenyésztésre, továbbtartásra, állománypótlásra szánt belföldi halszállítmányokat, valamint az élő, előkészítés nélkül emberi fogyasztásra szánt, belföldi áruhal szállítmányok ellenőrzése során a NÉBIH Állami Halőri Szolgálat a szállítmányt kísérő dokumentumokba betekinthez, azoknak meglétét és hitelességét ellenőrizheti.

Halszállítmányozás során, a víziállat-egészségőri igazolás hiánya esetén a halgazdálkodási hatóság az igazolatlan eredetű halat vagy halterméket elkobozhatja és megsemmisíttetheti.

Magyarországi víziállat-tenyésztő vállalkozások adatai:

<http://portal.nebih.gov.hu/-/a-2006-88-ek-iranyelv-59-cikke-szerint-eloir-t-informaciok-magyarorszag-halastavakrol>

Tagállamok víziállat-tenyésztő vállalkozásainak adatai:

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/aquaculture/index_en.htm

Szállítás:

Víziállat- egészségőri tevékenység

Belföldi szállítás

Tenyésztés, továbbtartás és állománypótlás

A tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állat-egészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről szóló **127/2008. (IX. 29.) FVM rendelet** (továbbiakban: 127-es rendelet) **16. §-a** alapján:

A tenyésztett víziállatok **belföldön tenyésztés, továbbtartás és állománypótlás** céljából csak akkor hozhatók forgalomba, ha:

- a képesített víziállat-egészségőr **előzetes helyszíni szemle alapján** a 127-es rendelet 8. számú melléklet szerinti **víziállat-egészségőri igazolás** I–II. részének adattartalmával megegyező igazolást ad ki arról, hogy
 - az állatok betegségre mutató elváltozást nem mutatnak;
 - az állatok olyan gazdaságból származnak, ahol nem áll fenn ismeretlen eredetű megnövekedett arányú elhullás;
 - az érintett állományban a koi herpesz-vírus betegség (a továbbiakban: KHV) vírusát nem mutatták ki, és nem állapítottak meg e kórokozók által okozott betegséget.

Víziállat- egészségőri tevékenység

Belföldi szállítás

Az emberi
fogyasztást
megelőző,
előkészítés céljából
forgalomba hozott
tenyésztett
víziállatok
és az azokból
származó termékek

A **127-es rendelet 19. §-a** alapján:

A **tenyésztett víziállatok emberi fogyasztást megelőző előkészítés céljából belföldön** csak akkor hozhatók forgalomba, ha

- **előzetes helyszíni szemle alapján** a képesített víziállat-egészségőr a **127-es rendelet 8. számú melléklet szerinti víziállat-egészségőri igazolás** I. és II. részének adattartalmával megegyező igazolást ad ki arról, hogy:
 - az állatok betegségekre mutató elváltozást nem mutatnak;
 - az állatok olyan gazdaságból származnak, ahol nem áll fenn ismeretlen eredetű megnövekedett arányú elhullás;
 - az állományban a KHV betegség vírusát nem mutatták ki, és nem állapítottak meg e kórokozók által okozott betegséget; és
- a szállítmányokat a **127-es rendelet 9. számú melléklet szerinti állattartói nyilatkozat** is kíséri (élelmiszerláncra vonatkozó információ);
- a szállítás kizárólag engedélyezett feldolgozó üzembe irányulhat:
<http://portal.nebih.gov.hu/-/elelmiszer-uzemlistak>

nebih

Víziállat- egészségőri tevékenység

Belföldi szállítás

Előkészítés nélkül,
emberi fogyasztás
céljából forgalomba
hozott tenyésztett
víziállatok
és az azokból
származó termékek

A **127-es rendelet 20. §-a** alapján:

A **tenyésztett víziállatok előkészítés nélkül, emberi fogyasztás céljából belföldön** csak akkor hozhatók forgalomba, ha

- **előzetes helyszíni szemle alapján** a képesített víziállat-egészségőr a **127-es rendelet 8. számú melléklet szerinti víziállat-egészségőri igazolás** I. és II. részének adattartalmával megegyező igazolást ad ki arról, hogy:
 - az állatok betegségekre mutató elváltozást nem mutatnak;
 - az állatok olyan gazdaságból származnak, ahol nem áll fenn ismeretlen eredetű megnövekedett arányú elhullás;
 - az állományban a KHV betegség vírusát nem mutatták ki, és nem állapítottak meg e kórokozók által okozott betegséget; és
- a szállítmányokat a **127-es rendelet 9. számú melléklet szerinti állattartói nyilatkozat** is kíséri (élelmiszerláncra vonatkozó információ).

A **127-es rendelet 13. §-a** alapján kiskereskedelmi létesítményből, gazdaságból vagy bérhorgászati területéről emberi fogyasztásra szánt hal kizárólag előkészítve adható át a végső fogyasztónak!!!

nebih

Nyomtatványok

[illegible]

**A szállítással
kapcsolatos
betegség-
megelőzési
követelmények**

A 127-es rendelet 14. §-a alapján:

- A víziállatokat az **állatvédelmi előírások** betartásával, a lehető legrövidebb idő alatt a rendeltetési helyre kell szállítani. A szállításhoz **tiszta, fertőtlenített járművet** kell használni.
- A víziállatokat csak olyan járműben vagy edényzetben szabad szállítani, amely:
 - vízálló, csepegésmentes és a szállítás során úgy lezárható, hogy nincs vízvesztés;
 - könnyen takarítható és fertőtleníthető,
 - a szállításhoz használt víz nem tartalmazza a fertőző betegségek kórokozóit, illetve víziállatmentes helyről származik, továbbá a szállítás során az oxigénellátást biztosítani kell,
 - a szállítás során a jármű vagy edényzet vizét csak azokon a kijelölt helyeken szabad kicserélni, melyeket a hatósági állatorvos a szállító kérelmére engedélyezett;
 - a víziállatok szállításához használt járművet vagy edényzetet, valamint a kifogáshoz, be- és kirakáshoz vagy átrakáshoz használt gépet az üzemeltetőnek újbóli használatbavétel előtt meg kell tisztítania és fertőtlenítenie kell, továbbá a keletkezett szennyvizet nem szabad közvetlenül a felszíni vizekbe vezetni.

Közösségen belüli szállítás

Az **Európai Unió** tagállamaiba irányuló, vagy tagállamain keresztül szállítani kívánt élőállat és egyes magas kockázatú állati eredetű termék kereskedelmi szállítmányok nyomonkövetésére és **állategészségügyi bizonyítvány** kiállításához a **TRACES-NT INTRA** rendszert kell használni 2021. október 11-től. A tenyésztett víziállatok tagállamok közötti forgalomba hozatalához szükséges állategészségügyi bizonyítványt **kizárólag hatósági állatorvos** igazolhat (írhat alá)!!!

nébih

Harmadik országba történő szállítás

Élő állat, állati eredetű termék, illetve melléktermék ún. **harmadik országba** történő kiviteléhez **állategészségügyi exportbizonyítványra** van szükség. A tenyésztett víziállatok ún. harmadik országba történő kiviteléhez szükséges állategészségügyi bizonyítványt **kizárólag hatósági állatorvos** igazolhat (írhat alá)!!!

nébih

**A tenyésztett
víziállatoknak
és az azokból
származó
termékeknek
harmadik
országokból
történő
behozatala**

A 127-es rendelet 23. §-a és 24. §-a alapján:

- Tenyésztett víziállatok és azokból származó termékek kizárólag olyan harmadik országokból vagy harmadik országok olyan részeiből hozhatók be az országba, amelyek szerepelnek a 182/2011/EU rendelet 5. és 11. cikkében meghatározott eljárással összhangban összeállított és naprakésszé tett **jegyzékben**.
- Harmadik országból történő behozatal esetén a tenyésztett víziállatokat és az azokból származó termékeket az ország területére történő belépéskor **állat-egészségügyi bizonyítványt** tartalmazó okmányoknak kell kísérnie. Az állat-egészségügyi bizonyítvány tanúsítja, hogy a szállítmány megfelel a következőknek:
 - a szállított áruk vonatkozásában a 127-es rendeletben megállapított követelményeknek, és
 - egyes harmadik országokra, azok részeire vagy harmadik országok csoportjára vonatkozó különös behozatali feltételeknek.
- Az okmány tartalmazhat a közösségi köz- és állat-egészségügyi jogszabályok egyéb rendelkezései értelmében megkövetelt adatokat is.

nébih

Hova fordulhatunk a NÉBIH-en belül?

NÉBIH egységei

Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatósága (MGEI)

állami halőrök - kevés pl. szállításkor ellenőrzik a víziállat-egészségőri igazolást, a NÉBIH kötelékében működő országos hatáskörű **Állami Halőri Szolgálat**hoz (ÁHSZ) tartoznak
összes többi halőr - sok nem állami (pl. MOHOSZ), de ezeket is felügyeli az MGEI

Az **ÁHSZ feladata** a hatályos jogszabályok betartatása, ellenőrzés biztosítása az ország halgazdálkodási vízterületein, a haltermelő létesítményeken, a halértékesítő és feldolgozó helyeken és halételt forgalmazó vendéglátó egységekben. (pl. haltelepítések, szállítások)
Szállítás során a víziállat-egészségőri igazolás hiánya esetén az igazolatlan eredetű halat vagy halterméket elkobozhatja és megsemmisítheteti.

Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság/Parazitológiai, Hal- és Méhbetegségek Nemzeti Referencia Laboratóriuma (ÉLI Parazitológiai labor)
labor

Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóság (ÁÁI)
jogszabályok, járványügy, szállítás

Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság (ÉTBI)
élelmiszer

nébih